

**Update pensioenen
INVISTA (Nederland) BV
per 15 Oktober 2014**

Pensioen INVISTA (Nederland) BV

- Uitvoering door Stichting Pensioenfonds Invista
- December 2008 in onderdekking. Maart 2009 korte termijnherstelplan ingediend bij en goedgekeurd door DNB
- Herstelplan gaat uit van bereiken vereiste dekkingsgraad per ultimo 2013 van 104,1%
- Maatregelen in herstelplan:
  - geen indexatie gedurende herstelperiode
  - premieverhoging voor werkgever
  - afspraken gemaakt met de werkgever over bijstorten (indien nodig) van max. EUR 2 miljoen per ultimo 2011, 2012 en 2013. Hoogte bijstorting afhankelijk van benodigde bedrag en deelnemersbijdrage aan pensioen
- Noodmaatregel: verlagen van opgebouwde aanspraken en pensioenen per ultimo 2013 om dekkingsgraad van 104,1% te bereiken.

Bestuurlijke structuur

- Bestuurssamenstelling (m.i.v. 1 juli 2014)

Namens werkgever:

Jos Thomas (voorzitter)

Andries Westhuis

Toby Harrison*

Namens werknemers:

Martin Wita

Erik Sipkema (namens gepensioneerden)

Tjeerd War

Lenneke van Rutten (aspirant lid)

* Jeannette Wouters is plaatsvervangend lid voor Toby Harrison

- Dagelijks bestuur: Jos Thomas en Martin Wita
- Bestuurscommissies: beleggingscommissie en auditcommissie
- Verantwoordingsorgaan met vertegenwoordiging van de werkgever (Dhr. Seuntjes), deelnemers (Mevr. Vinders) en gepensioneerden (Dhr. Diepstraten)
- Intern toezicht: Visitatiecommissie (3 onafhankelijke, externe personen)

Ontwikkelingen in 2013 / 2014

- Kleine toeslagverlening per 1-1-2014 doordat dekkingsgraad boven 105% lag
- Aansluiting van de locatie Born per 21 december 2012
- Dekkingsgraad per december 2013 108,5% (UFR) en 106,0% (Swap)
- Pensioenfonds is uit korte termijn herstel.
- nFTK
- Akkoord kabinet en coalitie over verlaging pensioenopbouw vanaf 1-1-2015, van 2,15% naar 1,875% middelloon en 67 jaar, en gemaximeerd tot € 100.000

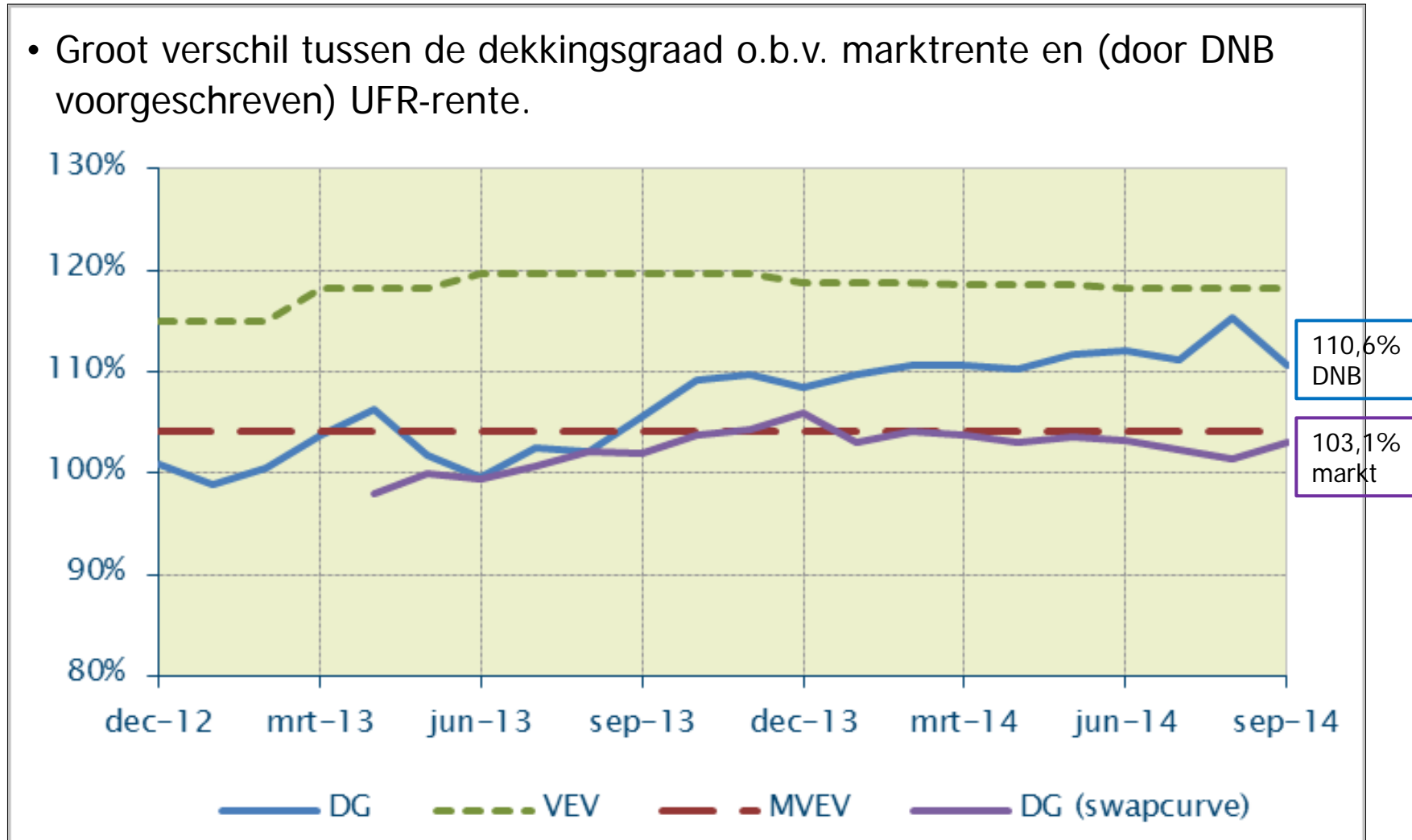
Terugblik op ontwikkeling dekkinggraad 2013

- Dekkinggraad eind 2013:108,5% (2012: 100,9%, 2011: 90,6%)
- Ongunstig: toename levensverwachting
- Herstel a.g.v. extra stortingen door de werkgever van in totaal € 4 mln (€ 2 mln inzake herstelplan 2012 én € 2 mln vooruitbetaald inzake 2013)
- Door deze ontwikkelingen hoefde de voorgenomen verlaging van 1,1% per 1 april 2013 niet te worden doorgevoerd

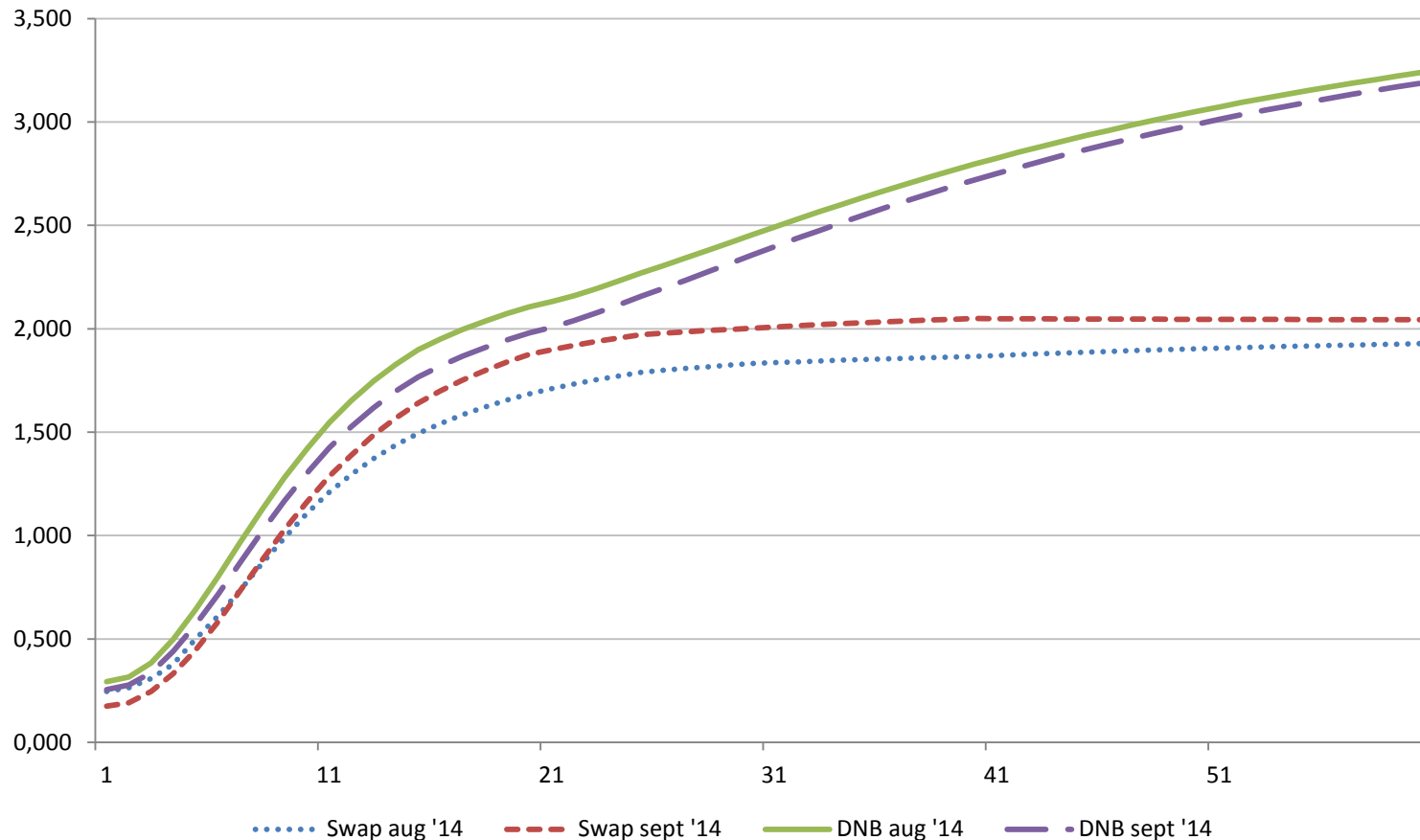
Ontwikkeling dekkinggraad in vanaf 2013

- Groot verschil tussen de dekkinggraad o.b.v. marktrente en (door DNB voorgeschreven) UFR-rente.

Rente September 2014

- Marktrente in september gestegen, UFR-rente gedaald. Verplichtingen stegen daardoor, terwijl (rentegevoelige) beleggingen daalden.

Situatie ultimo September 2014

Stichting Pensioenfonds Invista

QuickScan – Maandrapportage september 2014

Advies en management pensioenfondsen

Algemeen:
 Begin september is door het Actuarieel Genootschap (AG) de nieuwe prognosetafel AG2014 gepubliceerd. Voor een gemiddeld pensioenfonds zal deze overgang volgens het AG nauwelijks impact hebben op de technische voorziening en daarmee de dekkinggraad. Op fondsniveau kan de gewijzigde prognosetafel echter wel dagelijks invloed hebben. De impact is afhankelijk van de rijpingsgraad en de samenstelling van uw fonds. De kostendekkende premie zal door de nieuwe tafel waarschijnlijk stijgen. De eerste aanvullende informatie ten aanzien van het wetsvoorstel aangepast FTK is gepubliceerd. Naast de berekeningsmethodiek van de beleidsdekkinggraad is ook bekend geworden dat fondsen binnen 9 maanden na inwerkingtreding van de nieuwe wet een aanvangshaalbaarheidstoets dienen uit te voeren. Wilt u weten wat de gevolgen van de nieuwe prognosetafel zijn voor uw fonds? Of wilt u meer weten over de aanvangshaalbaarheidstoets? Neem dan contact op met uw vaste aanspreekpunt bij AZL.

Ontwikkeling fonds:
 In deze rapportage wordt uitgegaan van een voorziening met pensioentijd 67 jaar.
 De vaste rekenrente op basis van de swapcurve bedraagt 1,87%.

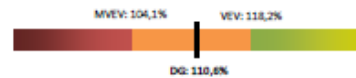
DG o.b.v. Swaprente

DC vorige maand	101,5%
Verandering	1,6%
Dekkingsgraad september 2014	103,1%

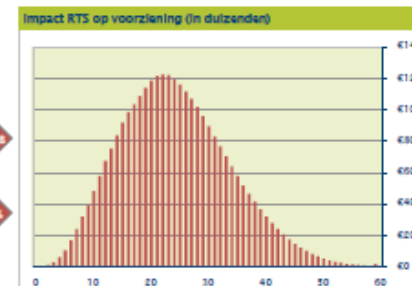
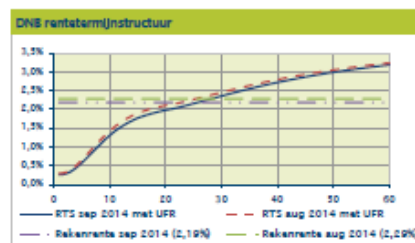
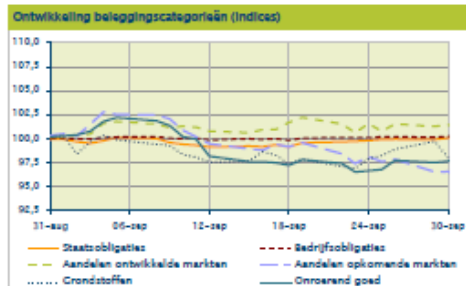
	Delta	Marktw waarde
Pensioenvermogen vorige maand		€ 140.884
<i>Mutaties:</i>		
Belegd vermogen	▼	-€ 2.500
Uitkeringen en premies	▲	€ 39
Overig	▲	€ 0
Pensioenvermogen huidige maand	▼	€ 137.923

DG t.o.v. vorige maand
115,4%
 ▼ -4,8%

110,6%
 Dekkingsgraad september 2014

	Delta	Marktw waarde
Voorziening vorige maand		€ 121.681
<i>Mutaties:</i>		
Rente	▲	€ 2.969
Uitkeringen en premies	▲	€ 59
Overige effecten	▼	-€ 5
Voorziening huidige maand	▲	€ 124.704

Vermogen -1,8%

Voorziening +2,5%

Duration 20,8

Rente -0,10%

2014 wederom een zwaar jaar

- De dekkingsgraad moest eind 2013 minimaal 104,1% bedragen. Dat is gelukt, maar...
- Eisen aan het pensioenfonds (en bestuur) worden steeds zwaarder en de economische omstandigheden (rente) helpen niet mee

Bestuurlijke aandachtspunten in 2014

- Ontwikkeling van de dekkingsgraad
- Beleggingsplan 2013, (wijze van) beheersing renterisico
- Aanbevelingen vanuit de visitatiecommissie naar aanleiding van de verrichte visitatie
- Totstandkoming van het jaarverslag 2013 en aanbevelingen vanuit de accountant en certificerend actuaris
- Diverse themaonderzoeken van De Nederlandsche Bank (kwetsbaarheidsanalyse, belangenverstrengeling, evenwichtigheid premie...)
- Toekomstige wijzigingen in wet- en regelgeving nFTK
- Verzwaring van de governance voor pensioenfondsen
- De toekomst(alternatieven) voor het fonds

Toekomstige veranderingen in regelgeving

- Versobering van de toegestane pensioenopbouw door verdere aanscherping Witteveenkader per 1 januari 2015. Dit heeft wederom gevolgen voor de deelnemers van pensioenfondsen Invista. Sociale partners zullen aanpassing van de regeling(en) moeten overeenkomen.
- Tweede en Eerste Kamer moeten zich nog buigen over een nieuw Financieel Toetsingskader dat op 1 januari 2015 moet ingaan. Wetsvoorstel met grote vertraging tot stand gekomen. Op basis van de huidige voorstellen dreigt de ruimte om toeslagen te kunnen verlenen verder te worden ingeperkt.
- Introductie van een nieuwe Wet Pensioencommunicatie.

Recente ontwikkelingen in economie en markten

- Het economisch herstel verloopt traag, de inflatie is (zeer) laag.
- De Europese Centrale Bank probeert de groei te stimuleren door de korte rente zeer laag te houden.
- Lange rente als gevolg hiervan ook laag. Hernieuwde vlucht naar zekerheid, mede door een aantal politieke brandhaarden / oorlogsdreigingen.
- Rendement op vastrentende waarden ongekend hoog, aandelenmarkten nerveus.

Vragen?
